

RAADSINFORMATIEBRIEF

12R.00400

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 27 november 2012

Portefeuillehouder(s) : C. van Tuijl

Portefeuille(s) : Openbare ruimte, onderdeel stedelijk water

Contactpersoon : W. van Bodegraven

Tel.nr. : 8304

E-mailadres : bodegraven.w@woerden.nl

Gemeente Woerden

12R.00400

Onderwerp:

Structurele samenwerking afvalwaterketen Winnet

Kennisnemen van:

Het besluit van het College om de samenwerking binnen Winnet te intensiveren.

Inleiding:

Deze brief informeert u over de ontwikkelingen rondom de samenwerking in de afvalwaterketen, het geheel van riolering en zuivering. Het college is van plan om de huidige samenwerking verder te intensiveren en wenst u daarvan op de hoogte te stellen.

De gemeente werkt sinds 2005 samen binnen het samenwerkingsverband 'Winnet' (Water Innovatie Netwerk). Hierin werken 14 gemeenten en hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan het verbeteren van de afvalwaterketen. Doel van de samenwerking is gericht op "de drie K's": verlagen van kosten, verminderen van (personele) kwetsbaarheid en vergroten van de kwaliteit van dienstverlening voor de burger.

In mei 2011 heeft de VNG het Bestuursakkoord Water ondertekend. Hierin is onder meer een structurele, landelijke taakstelling afgesproken van € 380 miljoen in 2020. Deze besparing moeten gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven vinden door samenwerking in de waterketen. Binnen Winnet is recent onderzoek afgerond naar de mogelijkheden die de samenwerking biedt om deze doelen te realiseren. Het College is op basis van dit onderzoek voornemens om de samenwerking binnen Winnet verder te intensiveren.

Deze raadsinformatiebrief licht dit voornemen nader toe.

Kernboodschap:

Waarom samenwerking in de waterketen?

Afvalwater raken we kwijt via het doucheputje, de gootsteen of het toilet, maar wat gebeurt daarna? Gemeenten zamelen het afvalwater in via het rioolstelsel en voeren dit af naar rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). Waterschappen zuiveren daar het afvalwater, waarna het gezuiverde water veilig terug kan naar het oppervlaktewater. Samenwerken is daarom logisch. Riolering en zuivering vormen één geheel, de (afval)waterketen. Samenwerken is echter ook noodzakelijk. Slimme en

duurzame oplossingen kunnen alleen worden gerealiseerd door het systeem als geheel te beschouwen.

Daarnaast zijn er diverse externe ontwikkelingen, waarop wij ons moeten voorbereiden. Dit zijn onder meer grotere extremen in regenval in de toekomst (klimaatadaptatie), een toename van het tekort aan (civiel)technische capaciteit en het Bestuursakkoord Water en andere wetgeving gericht op samenwerking. In samenwerking kunnen we deze ontwikkelingen het meest effectief aanpakken.

Winnet: samenwerking op kennis, data en projecten

Binnen Winnet is onderzoek gedaan hoe de samenwerking verder vorm kan krijgen. Tot op heden is de samenwerking binnen WINNET beperkt tot een bescheiden aantal projecten. In het onderzoek is bekeken welke thema's kansrijk zijn om de doelen te bereiken en welke samenwerkingsvorm dit het beste faciliteert.

Op basis van het onderzoek is gekozen voor structureel samenwerken op de thema's kennis, data en projecten. Investeren in kennis en data heeft als doel om het inzicht in de werking van het systeem als geheel te vergroten. Op langere termijn kunnen daar de vruchten van worden geplukt, door een doelmatiger investeringsbeleid en beter beheer. Projectmatige samenwerking heeft zich in het verleden reeds bewezen en zal verder gestructureerd worden. Winnet richt zich hierbij in de startsituatie op drie zorgplichten van de gemeenten (stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater) en drie zorgplichten van het waterschap (transport, zuivering stedelijk afvalwater en schoon oppervlaktewater).

Samenwerkingsvorm

De bestaande Winnet-projectstructuur wordt aangepast naar een kleine, permanente structuur ter facilitering van projecten, databeheer en kennisuitwisseling. Het model van Winnet wordt verankerd via een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst. Het gekozen model is daarmee eenvoudig en laagdrempelig. Dit biedt flexibiliteit en structuur maar ook ruimte voor verdere ontwikkeling van de samenwerking.

De samenwerking is een middel om meerwaarde te scheppen en geen doel op zich. Daarom is niet gekozen voor een zwaardere organisatievorm, zoals een Gemeenschappelijke Regeling. De samenwerkingsovereenkomst heeft daarmee een goede balans tussen samenwerking en eigen beleidsvrijheid.

Meerwaarde samenwerking

De kosten gaan voor de baten uit, zo blijkt wel uit het onderzoek. Op korte termijn zal de meerwaarde in termen van doelmatigheid, kwaliteit en kwetsbaarheid nog bescheiden zijn. Deelnemers zien dat de samenwerking zich met name op langere termijn verder zal bewijzen.

Op lange termijn verwachten deelnemers forse voordelen in de investeringsprogrammering (minder én minder kostbare maatregelen) en optimalisering van beheertaken. Dit is met name dankzij (een groei in) kennis van het afvalwatersysteem en innovatie in de waterketen. Hierbij kan worden gedacht aan het nemen van de juiste investeringsbeslissingen bij renovatie, vervanging of aanpassingen in het rioleringsstelsel door beter inzicht in de werking en status van dat stelsel. Ook het implementeren van nieuwe (en gezamenlijk beoordeelde) technologie en werkwijzen draagt bij aan kostenreductie.

Toch biedt ook op korte termijn de samenwerking, deels reeds bewezen, meerwaarde. Dit valt terug te voeren op:

- Directe kostenbesparingen door gezamenlijke projecten en (inkoop)voordeel.
- Capaciteitswinst (meer werk, snellere doorlooptijd).
- Kwaliteitsverbetering door kennisuitwisseling en –ontwikkeling.
- Verminderen van kwetsbaarheid door bundeling van (specialistische) kennis en capaciteit.
- Beter beoordelen en inspelen op ontwikkelingen en innovaties.

Conclusies

Samenwerking in de waterketen is logisch en noodzakelijk. Het College onderkent deze nut en noodzaak en is voornemens om de huidige samenwerking verder te intensiveren. Dit is in lijn met de afspraken die zijn vastgelegd in het Bestuursakkoord Water uit mei 2011.

Met name op de langere termijn ziet het College dat er forse meerwaarde te behalen is met de samenwerking. Naar verwachting zijn deze voordelen met name te realiseren binnen de investeringsprogrammering (minder en minder kostbare maatregelen) en optimalisering van beheertaken. Om dit te kunnen bereiken richt de samenwerking zich op korte termijn op de thema's kennis, data en projecten. Een meer permanente samenwerking vastgelegd in een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst faciliteert dit het beste.

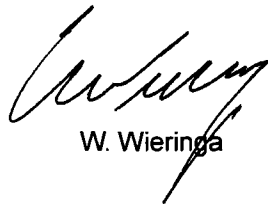
Vervolg:

Naar verwachting zal de wethouder namens het College eind december de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst ondertekenen. Conform de richtlijn uit het Bestuursakkoord Water gaan de afspraken in per 1 januari 2013. Daarmee is de basis gelegd voor de verdere samenwerking binnen Winnet.

Bijlagen:

-

De secretaris

W. Wieringa

De wnd. burgemeester

drs. J.B. Waaijer